

Z E E L S T

Schepenbank

Zeelst behoorde in 1340 tot het cijnsgebied van Oerle (CDC 45038). Zeker sinds 1347 (AAP, ch. Oerle 13) behoorde Zeelst ook tot de schepenbank van Oerle. Van een maat van Oerle is sprake in 1356 (van Rooij III nr. 53), van een eigen Zeelster maat in 1368 (BP 1175,33).

Bij de verpanding van Zeelst op 5 juni 1559 zal voor Zeelst een eigen schepenbank in het leven zijn geroepen. Nadat dezelfde heer op 1 april 1560 ook de heerlijkheid Veldhoven-Zonderwijk had gekocht, zou een gecombineerde schepenbank ontstaan. Van de schepenen van Zeelst en Veldhoven zijn twee oorkonden bewaard, beide van 13 september 1560 (AAP, ch. Veldhoven 27 & 28).

Op 30 september 1562 verwerft Roelof van Eyck de heerlijkheden Zeelst en Veldhoven-Zonderwijk door koop van de halfbroers van de eerste heer. Als hij op 5 oktober 1562 van de koning eveneens het dorp Blaarthem in pandschap koopt (zie Blaarthem), is de gecombineerde dingbank Zeelst-Veldhoven-Blaarthem een feit. De oudste schepenbrief van die dingbank dateert echter eerst van 5 mei 1571 (AAP, ch. Veldhoven 31). Van 1576 dateert de oudste naam van een schepenklerk van Zeelst: Floris van Waelre (RAGSS 1576-1579, f° 45-45v).

Binnen de gecombineerde bank had Zeelst 3, Veldhoven en Blaarthem ieder 2 schepenen (van Oudenhoven 1649, p. 29).

Schepenbankszegel

Zowel de charters van 1560 als het charter van 1571 zijn voorzien van de persoonlijke zegels van de twee schepenen. Ook charters van 13 november 1592 (PGS 342), van 17 november 1630 (schepenen der heerlijkheid en dingbank) (CA 1898 nr. 19), van 26 juli 1642 (schepenen der justitie en dingbank) (CA 1898 nr. 21) als van 18 januari 1648 (RvB 195 o.d.) zijn gezegeld of worden als zodanig aangekondigd met twee persoonlijke zegels van de schepenen.

Uit een charter van 21 oktober 1623 blijkt, dat "die voirs. van Zeelst cum suis verclaeren egeene gemeyne scependoms segelen en sijn hebbende" (PG 516).

Gemeentewapen

Dit verklaart mogelijk, waarom de burgemeester van Zeelst in 1815 niet de moeite heeft genomen om te reageren op de advertentie van de Hoge Raad van Adel inzake de invoering van gemeentewapens, zowel nieuwe als op basis van oude zegels. Op een oproep van de gouverneur der provincie op 29 november 1838 schrijft de burgemeester van Zeelst op 8 januari 1839 dat te Zeelst "geen diergelijk wapen met afdruk in deze gemeente voorhande is" (AA Zeelst, 1737).

Toch zal de gemeente een "symbool" gaan voeren. Wij kennen echter slechts een brief uit 1916, die door de gemeente Zeelst wordt gestempeld met de beeltenis van de H. Willibrordus en in de legenda "Gemeente Zeelst. *" (zie afb.). Mogelijk heeft de gemeente deze heilige ook in een wapenschild gevoerd (zie afb.).